

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

04 грудня 2018 року

Веде засідання Перший заступник голови Комітету

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги, члени Комітету палива та енергетики, шановні гості і присутні, і запрошені! Ми розпочинаємо роботу засідання Комітету палива та енергетики. Необхідний кворум для початку нашої роботи є.

Я дуже дякую всім членам комітету, які знайшли можливість сьогодні бути і забезпечити можливість роботи нашого комітету. Крім того, дякую всім учасникам і запрошеним, і експертам, які прийшли також внести свій внесок у дискусію, яка буде відбуватися, тому що питання дуже важливі, які ми будемо розглядати сьогодні.

У всіх є порядок денний. Немає заперечень, щоб ми розпочали роботу? Тоді, якщо не заперечуєте, я перейду до першого питання – законопроекту стосовно запровадження нової системи підтримки відновлювальної енергетики.

Дуже коротко я нагадаю. Прошу включити слайд. Дуже коротко нагадаю, що мова іде про нову систему розвитку і підтримку розвитку "зеленої" енергетики в Україні. Хотів би сказати, що стільки дискусій і круглих столів, і робочих нарад, і гарячих дискусій, і холодних дискусій, які були в процесі підготовки цього законопроекту і обговорення і базового законопроекту, і альтернативних законопроектів, я думаю, було не дуже багато ні в нашому комітеті, ні у Верховній Раді. Це говорить про те, що учасники всіх цих дискусій і мої колеги народні депутати, і експерти, і учасники ринку чітко розуміють важливість розвитку відновлювальної

енергетики в Україні і той ключовий глобальний тренд, який сьогодні є у світі, подобається він комусь чи не подобається.

Я хотів би нагадати, що ще у липні цього року, 23 липня 18-го року, я запросив всіх своїх колег членів комітету, всіх депутатів на підготовче засідання робочої групи з опрацювання законопроектів щодо нової системи підтримки відновлювальної енергетики, тому що у нас з вами був зареєстрований один базовий законопроект і було протягом дуже короткого терміну зареєстровано ще сім альтернативних законопроектів. Були проведені робочі дискусії, зустрічі, в результаті чого робоча група підготувала рамкову концепцію чи рамкове бачення того, я би сказав, у першу чергу енергетичного, економічного, а можливо й політичного компромісу, стосовно в які терміни і в який спосіб потрібно було би впроваджувати нову систему. Ключовим меседжем її є дуже простий варіант: нам для великих проектів потрібно переходити на аукціони, тому що той рівень "зелених" тарифів, які ми маємо на сьогоднішній день він уже неадекватний. Він лежить величезним грузом на плечах, в першу чергу споживачів електричної енергії і, звичайно, це створює величезні загрози з точки зору надійності роботи Об'єднаної енергетичної системи України.

Я дуже коротко хотів би, щоб ви звернули увагу на слайди, і щоб ви... ми зрозуміли, про які цифри і про яку динаміку розвитку "зеленої" енергетики ми маємо... ми сьогодні можемо говорити. Це динаміка розвитку сонячної... відновлювальної енергетики за останні 4 роки.

Я хочу звернути увагу на те, що в 14-му році і в кінці III кварталу чи на початку IV кварталу 18-го року ми маємо з вами, на мій погляд, достатньо суттєве зростання. І це суттєве зростання, в першу чергу викликано швидким розвитком сонячних технологій. Якщо я не помиляюсь, ми в 14-му році мали 400 мегават сонячної інсталяції, то на початок IV кварталу 18-го року ми маємо фактично 1 тисяча 100 мегават сонця.

Будь ласка, слідуючий слайд.

Будь ласка, подивіться про структуру генерації, де більше 60 відсотків займає сонячна генерація, 27 відсотків займає вітер, десь приблизно в межах 5 відсотків займає мала гідроенергетика і приблизно в межах 2 відсотків біомаса і біогаз. Тобто я ще раз хочу звернути увагу, що на сьогоднішній день більше 60 відсотків – це сонячна генерація, яка має найвищий "зелений" тариф і де, на мій погляд, по загальному консенсусу і розумінню ми повинні змінити правила гри, тому що сонце не тільки вносить велике навантаження на енергетичну систему України, і якщо ми візьмемо на сьогоднішній день всю відновлювальну в структурі української генерації, то це приблизно 2 відсотки відновлювальна, але коштів з енергоринку ми забираємо на сьогоднішній день на відновлювальну енергетику десь уже більше 9 відсотків, якщо я не помиляюсь. Я думаю, що на кінець 19-го року у нас з вами буде 1 тисяча 200 мегават сонця. І за самими такими, ну, реалістичними підрахунками на кінець наступного року із тих проектів, які сьогодні інсталиються в Україні, ми можемо отримати додатково ще біля 2 мегават додаткової сонячної інсталяції і приблизно можемо отримати біля 600 мегават вітру на кінець 19-го року.

Будь ласка, слідуючий слайд.

Це динаміка розвитку сонця, про яку я тільки що сказав. Покажіть, будь ласка, як змінювався протягом 4 років вітер. Це дахові сонячні станції. Це вітер. Хочу звернути увагу, що за останні 4 роки потужність вітрової генерації зросла на 100 мегават.

І у зв'язку з цим, шановні друзі, шановні колеги, є базовий законопроект, є альтернативні законопроекти. І ми з колегами від Комітету палива та енергетики обговорювали, правда не голосували, що нам бажано б в зал Верховної Ради вийти з одним спільним законопроектом, з комітетським, з позначкою "д"; врахувати всі пропозиції, які можна врахувати з точки зору стратегічного і правильного, і державного консенсусу; запропонувати всім співавторам альтернативних законопроектів бути співавторами спільного комітетського законопроекту. І в такий спосіб

винести в зал для того, щоб проголосувати його в першому читанні. А після того, після голосування в залі Верховної Ради в першому читанні, провести додаткові дискусії, тому що вони будуть між першим і другим читанням, і вийти в зал – остаточно змінити, відкоректувати стратегічні правила гри для розвитку "зеленої" енергетики України. Тому що ми повинні дати новий горизонт, нову перспективу, ми повинні не тормознути цей процес, не зупинити його, тому що це самий великий обсяг інвестицій, який сьогодні іде в Україну, в "зелену" енергетику. З іншої сторони, наше завдання заключається у тому, щоб суттєво скоротити вартість "зеленої" енергії, створити умови для прозорості, чіткої, якщо хочете, жорсткої конкуренції через інструмент аукціонів, і в такий спосіб з впевненістю і з перспективою дивитися в завтрашній день.

Давайте ми з вами порадимось, як ми далі будемо рухатись. У нас з вами є базовий законопроект, співавторами якого є Лев Підлісецький, Домбровський і наші колеги, декілька. І була така пропозиція, щоб його прийняти за основу і на його основі підготувати спільний законопроект. В мене є декілька звернень авторів інших законопроектів, а саме нашого колеги пана Чижмаря, який готовий, підтримує таку позицію, щоб 8449, законопроект, зробити базовим і пропозиції які є, 8449-6, внести сюди. Є така сама позиція і співавтора законопроекту 8449-3 пана Писаренко, який погоджується з цією позицією. Є ще з іншими колегами, які виступали співавторами, не всіма, але деякими я спілкувався усно і які підтримують, щоби за основу нашого спільного комітетського законопроекту взяти 8449. Я можу це поставити на голосування? Хто за те, щоби законопроект 8449 взяти за основу для розробки комітетського законопроекту, прошу проголосувати. Прошу порахувати. Хто – проти? Утримався? Два. Дякую.

Шановні колеги, тепер нам потрібно з вами визначитись по подальшій процедурі. Дивіться, у нас працювала робоча група, я очолював цю робочу групу, ми провели достатньо багато зустрічей, дискусій з асоціаціями, з експертами, з нашими міжнародними партнерами, з запрошенням членів

комітету, з запрошенням наших колег народних депутатів України. В минулий четвер ми провели, ну, таку дискусію, презентацію по самим больовим моментам, пов'язаним з законопроектом. В п'ятницю провели засідання робочої групи, де приймали, і в четвер і в п'ятницю, приймали участь члени комітету, які мали можливість долучитися до цієї роботи. І в принципі компромісні рамки ми відправили у вигляді таблиці і компромісні рамки, компромісний законопроект ми відправили вам в понеділок зранку, хоча я розумію, що в деталях ознайомитись дуже важко. Тому у нас з вами є два варіанти, мені здається.

Варіант перший. Я прокоментую, пройдуся по таблиці по тим всім позиціям ключовим, по яких є абсолютно стопроцентне співпадіння, і позначу проблемні позиції, по яких є розходження. Тому що скажу бачення, скажімо, асоціації одних і асоціації інших, воно відрізняється іноді діаметрально протилежно. І іноді знайти формулу компромісу дуже важко. На мій погляд, вона може бути визначена тільки в один спосіб, коли комітет проголосує і підтримає або те рішення, або інше рішення. І в такий спосіб ми з вами отримаємо законопроект до першого читання для того, щоб його можна було внести в парламент, продискутувати в парламенті під час першого читання, проголосувати. І бажано б, мені здається, по прискореній процедурі підготувати до другого читання.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Без прискореної процедури? Хай буде без прискореної процедури, але просто щоб ми не затягнули, Олексій, ми не затягнули цей процес. Не принципово. З моєї точки зору, не принципово.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, з моєї точки зору, це не принципово, але я вважаю, але я вважаю, чим швидше і послідовніше ми будемо рухатись, тим буде краще, тому що...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей. Тому дивіться, я би, я би запропонував так. Я би взяв, у всіх у вас є законопроект, да? Є компромісна таблиця, і я її зараз прокоментував би, пройшов би від першого пункту до останнього, просто ознайомив би всіх членів комітету з рішеннями компромісними або альтернативними. І потім ми з вами прийняли б рішення, як ми далі рухаємося.

(?) МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Можна запитання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Спочатку, а потім Ольга Валентинівна.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Я хочу задати одне запитання. Що ми зараз будемо обговорювати? Це питання і законопроекту Льва Підлісецького, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. 8449. Тоді у мене питання: а над чим працювала, скажімо так, робоча група і де були напрацьовані певні зміни, доповнення, уточнення? Тобто ну, треба розуміти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пояснюю. Робоча група працювала над законопроектом базовим – Підлісецький, Домбровський з внесенням всіх пропозицій і всіх інших законопроектів на базі цього законопроекту.

Таблиця і законопроект, який вам розданий, розісланий всім членам комітету був: таблиця – у п'ятницю, а законопроект – у понеділок, враховує максимум пропозицій із всіх альтернативних законопроектів. Я ще раз хочу сказати, ми можемо... я можу ознайомити, ми можемо його проголосувати.

Варіант другий. Ми можемо створити робочу групу сьогодні і перенести, умовно кажучи, ще на інше засідання комітету, вже коли робоча група внесе... внесе, ну, якийсь відформатований законопроект чи той, який розданий, чи там з іншими кореляціями. Але, по великому рахунку, я хотів би, щоб ви мене всі почули, що максимум політичного і економічного, і енергетичного компромісу ми заклали для дискусії – це не є стовідсоткове рішення. Я хотів би, щоб ми це розуміли. Для нас важливо сьогодні провести дискусію, щоб ми зрозуміли хто "за, хто "проти", хто, яку межу компромісу бачить.

Ольга Валентинівна, будь ласка, потім – Вікторія Михайлівна.

БЄЛЬКОВА О.В. У мене було два запитання по процедурі. Ви сказали, що ви оголосите всі пункти, скажете, які є позиції. Але я би наполягала на тому, що у депутатів є можливість до голосування, яку би процедуру не прийняли, а до голосування наголосити на тих пунктах і просити проголосувати окремо ті, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 100 процентів.

БЄЛЬКОВА О.В. ... є альтернативні.

Щодо питання шановного колеги Артура, я думаю, що, якщо ми повернемося в нашу історію, то раніше ми голосували про ніби як відхилення законопроектів, а за основу брався текст, в який підуть оці пункти з таблиць, які сьогодні будуть продискутовані. Але ви прийняли рішення, що за основу законопроект, який подав Лев. Тепер, очевидно, наступна ітерація буде

подача цього самого законопроекту з буквою "д" по результатам обговорення на цьому комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Михайлівна, будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Дуже дякую, Олександрє Георгійовичу. Як ви зазначили, що, дійсно, ряд авторів альтернативних законопроектів відкликали свій голос. На даний момент я не відкликаю свій законопроект, я хочу спочатку зрозуміти, який текст ми отримаємо в результаті обговорення сьогодні і чи ми дійдемо до результативного насправді фіналу в цьому обговоренні.

І друге, що я хотіла б сказати. Якщо, дійсно, ми знайдемо оптимальну формулу і вийдемо завтра або в четвер, вірніше сказати, з текстом у зал, ми маємо з вами розуміти, що у нас залишається в цьому році тільки один тиждень сесійний і ймовірність результативного голосування в другому читанні, якщо ми підемо за скороченою процедурою, дуже мало ймовірна. Тоді ми з вами дивимося на січень, де у нас тільки один сесійний, пленарний тиждень, що також викликає сумніви щодо результативності. Тобто фактично ми маємо часу до лютого-місяця для того, щоб вийти на фінальний результат.

Тому бажано би було, з моєї точки зору, спочатку сьогодні подивитися на те, де ми знаходимо точки дотику, де ні, в чому погоджуємося, в чому ні, і вже після того, дійсно, приймати рішення про скорочену-нескорочену процедуру, для того, щоб розуміти, скільки у нас насправді є часу відведено для того, щоб вийти на фінальну вже стежку і на фінальний результат.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович, будь ласка.

ІОФФЕ Ю.Я. Ну, безумовно, краще зробити загальний законопроект, спільний – це понятно, це прискорить процедуру. Але ви вже опрацювали, наскільки я розумію, робоча група працювала. У мене, ну, як кажуть, щоб відбросити будь-яке лукавство, то існують три проблеми тут. От я хотів би... Що ви напрацювали, я не зовсім зрозумів, тому я хотів би запитати.

Перше. З 19-го... з 20-го року всім, безумовно, незважаючи на коли воно було побудовано і від потужності, буде потрібно приймати участь в аукціонах, это один з головних... головна проблема. Если – ні, то чому, чому, это що, ці вже зібралися, а тих не пускати далі? Ну...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поясню.

ІОФФЕ Ю.Я. ... що хватить... Ні, я не закінчив.

Друге. Це буде залежати від потужності або там були законопроекти окремі, я ж всі подивився, де було десь до 10 мегават, не потрібно було, це теж принципове питання.

І потім, коли ми приймаємо рішення, що от это вже побудували і що в цьому році будують, і ще рік там є, а більше нікого в цей клуб не пущать. Цим залишаємо високі тарифи, хай вони беруть з енергоринку, беруть зараз 8 відсотків – ну, будуть брать 10, а інші – хай там як завгодно. Тому ми повинні розуміти, що ми, комітет, не повинен бути лобістом яких то фінансово-промислових груп, пальцями показувати не будемо. Добре?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій, будь ласка.

ІОФФЕ Ю.Я. От я хотел бы, чтобы мы если мы щось робимо, щоби ми робили в інтересах держави і людей, у мене така пропозиція.

РЯБЧИН О.М. Дякую.

Олексій Рябчин, "Батьківщина". Я підтримую ті зусилля, які були спрямовані колегами, які працювали і влітку, і восени, і зараз в робочих групах для того, щоб напрацювати один з варіантів вирішення ситуації із "зеленими" тарифами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

РЯБЧИН О.М. Є велика кількість варіантів, от зараз ми дивимося на один і ота порівняльна таблиця, яка... ми отримали тільки вчора, на жаль, тому що була велика кількість порівняльних таблиць, де були різні цифри. От зараз ми намагаємося з'ясувати чи те, що тут запропоновано, чи є компромісним варіантом, чи є воно на користь або не є на користь.

В мене питання по процедурі. Якщо за вашим першим, ну, першочерговим сценарієм, якщо буде законопроект депутатський "д", да, об'єднаний, да, якщо за це буде проголосовано в результаті певної дискусії, чи правильно я розумію, що після реєстрації цього законопроекту в Апараті Верховної Ради повинно пройти ще 14 днів на альтернативний? Чи не повинно бути цих речей для того, щоб депутати могли... Тобто можна сказати про процедурні моменти. І я би хотів не втратити, знаєте, за темпом не втратити якість законопроекту, тому що дійсно я, наприклад, коли відкриваю цифри, які тут є, я хочу порахувати, чи там 10 відсотків, чи там 20 написано. Просто навіть механічно в мене немає зараз такої можливості.

Тому, по процедурі або ви, або секретаріат скажіть, будь ласка, як, як це робиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Миколайович...

ДУДКІН О.М. Не передбачає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не передбачає.

ДУДКІН О.М. *(Не чути)* ... альтернативний... *(не чути)* Ми розглядаємо законопроекти чи...

_____. Давайте ми по кожному окремому... *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій, Юрій Чижмарь.

_____. Давайтепопробуємо...

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Шановні колеги, шановні колеги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте коментар...

ЧИЖМАРЬ Ю.В. ...дивіться, я зараз не буду по самому законопроекту, тому що ми будемо проходити кожену частинку, будемо обговорювати. В мене єдине все ж таки прохання, поскільки ми всі пам'ятаємо, що ще весною почалося питання про проведення аукціонів. Ми пам'ятаємо, скажімо так, позицію і енергетичного товариства, і розуміємо цю причину, так. Тому це от затяжка, ми і так, скажімо, дуже довго затягли розгляд цього законопроекту, дійшли аж до кінця року, хоча перед собою навіть ставили питання на вересень-місяць вийти законопроектом і вже восени провести перший аукціон. Ми це пам'ятаємо.

Сьогодні у нас уже грудень, у нас не те, що аукціону не проведено, у нас закону немає. Я коли чую ту історію, що давайте ми там не спіша до лютого місяця, а з нашою розторопністю це може бути квітень-травень місяць. Я боюся, як би ми не відклали це в дуже велику шухляду, тим паче враховуючи президентські вибори, всі по округам пороз'їжджаються, далі

будуть готуватись до парламентської кампанії – і ми провалимо важливу для нас, для нашого комітету важливу програму.

Тому я би все ж таки хотів, Олександр Георгійович, і вас особисто, і колег налаштувати на те, що ми дійсно повинні приділити ще в цьому році... у нас немає вже якихось складних законопроектів. Бюджет ми прийняли, все, що важливо для держави, ми прийняли. Тому я думаю, що наш комітет може відпрацювати в грудні місяці і до кінця грудня винести в першому читанні, а можливо, навіть, дав би Бог, в січні тоді вже в другому читанні. Щоб ми цю сесію закрили з цим законом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Шановні колеги, давайте зробимо так: давайте я від початку до кінця пройдуся по всім ключовим позиціям того законопроекту, який пропонується – пропонується як комітетський, а після того, а після того ми з вами визначимось, як ми будемо з вами проводити дискусію, щоб ми просто не втрачали час.

Да, будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. По процедурі. А що ми будемо робити з усіма іншими законопроектами, які не відкликані? Так може їх розглянемо, їх відхилимо, якщо ми їх не підтримуємо, і тоді підемо по основному, якщо ви хочете доопрацьований...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так через те я мушу...

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. У нас по процедурі, вони в нас на розгляді стоять. Ми мусимо або їх відхилити, або їх...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так давайте, давайте я спочатку.

_____ . *(Не чути)* ... вважаються відхиленими.

_____ . *(Не чути)*

_____ . Да. Якщо ви те підтримаєте, то всі інші вважаються відхиленими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але вони можуть бути обговорені в парламенті...

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Можуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...як альтернативні.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. ... без підтримки комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Без підтримки комітету, як завжди, тут стандартна процедура.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, тоді я би просив сконцентруватися. Основні положення доопрацьованого проекту закону підготовлено для обговорення на засідання комітету.

Дата запровадження нової системи підтримки – 1 січня 20-го року. Кінцевий термін підписання pre-PPA для завершення розпочатих проектів у сфері ВДЕ на умовах "зеленого" тарифу в незалежності від розміру проекту.

Пропозиція. До 31 грудня 19-року умови укладання при PPA підтвержене право власності або/і користування земельною ділянкою, укладений договір про приєднання об'єкту до мереж, наявність дозволу на

будівництво об'єкту. Умова отримання "зеленого" тарифу – введення об'єкту в експлуатацію протягом 2 років для "сонця" та 3 років для всіх інших видів ВДЕ. Рівень "зеленого" тарифу визначається датою введення об'єкту в експлуатацію.

А є альтернативна пропозиція, щоб кінцевий термін підписання при РРА був до 1 липня 2019 року. Всі інші позиції співпадають.

Про що це говорить? Що це означає? Що пропонується або півроку, або один рік, тобто 19-й рік для того, щоб ті контракти, які сьогодні реалізуються були підписані pre-РРА за умови, якщо є підключення, за умови, якщо є право користування земельної ділянки і якщо є, буде на цей момент дозвіл на будівництво. І це дає право протягом 2 років побудувати "сонце" і це дає право протягом 3 років побудувати іншу, інші види генерації і "зелений" тариф буде встановлено на момент введення в експлуатацію цього об'єкту.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це буде, якщо 20-й рік, 2 роки побудувати "сонце", 3 роки...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, по "зеленому" тарифу у нас, ми вважаємо, що ми не маємо морального права ні продовжувати "зелений" тариф, він повинен у нас завершитись 29-го, 31 грудня 29-го року. І питання про продовження формули "зеленого" тарифу не розглядалося і не повинно розглядатися, з моєї точки зору.

Пілотні аукціони, проведення пілотних аукціонів пропонується протягом 6 місяців з дати набрання чинності закону. Кабінету Міністрів

України забезпечити проведення пілотних аукціонів. Ми зобов'язуємо цим пунктом Кабінет Міністрів протягом 6 місяців після введення в...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Послухайте. Давайте я до кінця я розкажу, а потім ми підемо по кожному пункту, щоб була цілісна картина у всіх. От послухайте, Вікторія Михайлівна.

Давайте, це буквально займе 10-15 хвилин, але принаймні у всіх буде цілісне бачення того, що пропонується.

_____. , а навіщо, якщо ми голосували за ваш законопроект...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. *(Не чути)*

_____. ...ми його тоді відправляємо до зали, в залі з'являються якісь пропозиції, ми потім спільний депутатський подамо до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, так ви просто спізналися.

_____. Скорочуємо цей час.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Ні, ні, ні, ні, ми хочемо узгодити кожну конкретну позицію.

_____. Ми... *(Не чути)*

ВОЙЦІЦЬКА В.М. *(Не чути)* ... все перелічуємо, Олександр Георгійович, а після того не знаю...

_____. Одночасно

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз, дивіться...

_____. Як ми сьогодні з голосу приймемо рішення?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. А тому що ми пройдемо по кожному пункту...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. В нас уже є.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Тому що я, наприклад, ну, не є той, хто підтримує.....

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, я все-таки, я все-таки дуже просив би, щоб ви 10 хвилин, максимум 15 хвилин послухали і всі мали цілісну картину того, що пропонується. Тому що, якщо ми зараз якусь позицію будемо видьоргувати і будемо дискутувати, а точки зору діаметрально протилежні, ми втратимо всю картину.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не дискутуємо зараз, я просто розкажу пропозицію, яка... просто як пропозицію. А далі, а далі ми по кожному пункту проведемо дискусію.

Періодичність проведення аукціонів 2 рази на рік з визначенням граничних термінів проведення – не пізніше 1 квітня та 1 жовтня.

Больова дискусія – суб'єкти, для яких участь в аукціонах обов'язкова. В аукціонах беруть участь всі види технології ВДЕ, які досягли 15 відсотків в загальному обсязі виробництва електричної енергії з ВДЕ, рахується за результатами попереднього року. У поточному часі такого рівня досягли СЕС і ВЕС – "сонце", "вітер".

При цьому обов'язково є участь в аукціонах проектів з такими розмірами. Отут дуже багато різних пропозицій, я хотів би, щоб ви звернули увагу. У 20-му році для всіх видів технологій, крім "сонця" потужністю більше 10 мегават і "сонця" більше 20 мегават. То єсть, вибачте, "вітру" – 20 мегават. На слідуєчий рік 21-22-х: "сонце" більше 5 мегават на аукціон; "вітер" пропонується залишити 20 мегават. Починаючи з 1 січня 23-го року, для всіх видів технологій "сонце" – більше 1 мегавата, а для "вітру" – більше 3 мегават або 1 віротурбіна.

Є ще однин варіант по розмірам: у 20-му році для всіх видів потужність на аукціон "сонце" – більше 5 мегават, для "вітру" – більше 10 мегават. І, починаючи з 1 січня 21-го року, він більш жорсткий, для всіх видів технологій – 1 мегават для "сонця", і більше 3 мегават – для "вітру". Є інші варіанти цих пропозицій.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Олександр Георгійович, а можна по цій таблиці, по тому, як ми йдемо, задати уже просте питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ми потім пройдемо...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Ні-ні, не по цьому пункту. Просто по лейауту, по тому як вона визначена. У нас є одна графа, де "положення проекту підготовлено для обговорення комітеті" і "альтернативні положення проекту закону". Що таке перше і що таке друге? Тому що в мене, наприклад, є

альтернатива тільки, напевно, тоді вже номер 3. А може в когось є альтернатива номер 4? Просто можете пояснити оці дві колонки, що це означає?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиція, пропозиція першої колонки – це пропозиція, яка звучала в рамках роботи робочої групи, яка була створена в комітеті.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друга пропозиція, яка звучала на обговоренні в четвер і в п'ятницю і яка була імплементована з інших законопроектів.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Ну, тоді, наприклад, моєї пропозиції тут немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А я, Вікторія, я сказав, що ще є інші пропозиції...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Окей. Просто, щоб ми розуміли, що в нас не дві колонки, в нас, напевно, три, чотири...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас по деяких позиціям...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. ... п'ять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... може бути і п'ять, і сім колонок.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Продовжую далі. Суб'єкти, які можуть брати участь в аукціонах на добровільних засадах, всі види відновлювальної енергетики без виключення.

Строк дії "зеленого" тарифу: "зелений" тариф діє виключено до 2030 року.

"Зелені" тарифи для "сонця" і для "вітру" по зменшенню. Зменшення для "сонця" пропонується у 20-му році 25 відсотків це, включаючи тих 10, які всередині вони, які передбачені діючим законом, плюс 2,5 відсотки зменшення кожний рік протягом 3 років.

Зменшення для "вітру". Залишити чинну редакцію 10 відсотків з подальшим зменшенням 1,5 відсотки кожного року протягом 3 років. Тут також є багато різних версій.

Прочитаю ще одну версію, яка звучала у нас в п'ятницю. "Сонце" – 25 з подальшим зменшенням 2,5 кожного... протягом 3 років. По "вітру" залишити чинну редакцію 10 відсотків.

Ще раз повторюю: і третя, і четверта версія, які ми можемо обговорювати і ставити на голосування.

"Зелені" тарифи для біомаси, біогазу, міні-, мікро-, малих ГЕС, геотермальна не зменшувати. "Зелений" тариф залишити... не зменшувати його на 10 відсотків, враховуючи, що доля дуже маленька, і зменшити на 10 відсотків у 25-му році. Строк надання підтримки переможцю аукціону 20 років, тобто якщо компанія виграла аукціон на її горизонт – планування свого бізнесу на 20 років.

Розмір квоти, хто затверджує порядок... хто затверджує і порядок затвердження. Розмір щорічної квоти затверджує Кабінет Міністрів України на проведення аукціонів. Подання щодо розміру готує Міненерговугілля на підставі пропозицій оператора системи передачі "Укренерго" та Держенероефективності.

Принципи визначення розміру квоти. Багато дискусій було, щорічна квота розподіляється на три окремі види: для "вітру", для "сонця", для

генерацій з інших видів – біомаса, біогаз, гідро, геотермальна. Є інша пропозиція, яка постійно звучала від асоціацій, щоби зафіксувати на 3 роки, що квота для "сонця" і "вітру" повинна бути не менше 30 відсотків, а для всіх інших – не менше 15 відсотків, може бути і інша варіація в цій позиції.

Далі. Період планування квот: квоти встановлюється щорічно на 5 років. Тобто щоби стратегічні інвестори бачили горизонт планування свого бізнесу на 5 років. Платформа для проведення аукціонів – електронна торгова система ProZorro. Модель проведення аукціону – одноетапний статичний закритий аукціон, учасники подають закриті пропозиції, які містять технічну пропозицію: величину потужності, щодо якої учасник має намір набути право, та цінову пропозицію, ціна продажу 1 кіловат-годин електричної енергії. Переможці визначаються за результатами одночасного розкриття технічних та цінових пропозицій. Єдиний критерій вибору переможців – ціна, чим дешевша ціна на електричну енергію, як запропонував учасник аукціону, тим шанси виграти цей аукціон більші.

Слідуюче. Забезпечення конкуренції на аукціоні. Обов'язковою умовою проведення аукціону є наявність конкуренції. Величина потужності, щодо якої за результатами аукціону учасники набувають право на підтримку, не може бути більше 80 відсотків від сукупної величини запропонованої всіма учасниками аукціону потужності.

Тобто мова йде про те, що навіть якщо виставлена квота і кількість учасників менше або дорівнює 100 відсотків, то ця квота зменшується на 20 відсотків для того, щоби між учасниками в будь-якому випадку була конкуренція. Щоби у нас не було "договорняків" між учасниками цього ринку, коли прийшло на 100-відсоткову квоту 100 відсотків учасників і, умовно кажучи, в такий спосіб просто на 20 років узаконили "зелений" тариф, на майбутні 20 років. Тому оцих 20 відсотків – це мінімальний рівень конкуренції, який в тому числі підтримують наші міжнародні партнери. Максимальна ціна аукціону, яка може бути, це розмір "зеленого" тарифу для відповідної технології на дату проведення аукціону.

Заходи з метою недопущення високого рівня концентрації на ринку ВДЕ. Максимальна частка щорічної квоти, яку може виграти один учасник разом з іншими пов'язаними особами на двох аукціонах, маєтсья на увазі за рік, повинна бути не більше 25 відсотків. Не більше. В п'ятницю прозвучала ще одна позиція, максимальна частка щорічної квоти, яку може виграти один учасник разом з іншими пов'язаними особами на двох аукціонах на рік не більше 35 відсотків. Це відповідно до норми Закону про антимонопольну діяльність. Там норма – 35 відсотків.

Слідуюче. Банківська гарантія. 15 тисяч євро за 1 мегават потужності, з яких 5 тисяч євро за 1 мегават для участі в аукціоні, всі учасники, і після того як інвестор виграє або компанія виграє, ще 10 тисяч євро додається у разі виграшу аукціону в якості забезпечення виконання своїх інвестиційних зобов'язань.

Далі. Вимоги до учасників аукціонів. Вимагається підтвердження права власності користування земельною ділянкою і укладений договір на приєднання об'єкту до мереж. Тобто ми виключаємо, що будь-яка компанія, яка не має ні земельної ділянки, ні підключення, приймає участь в аукціоні, умовно кажучи, за рахунок певних інструментів його виграє, а потім іде шукати, купує земельну ділянку і потім починає домовляти про приєднання. Договірна конструкція: договір купівлі-продажу електричної енергії, за яким гарантований покупець зобов'язується купувати у виробника електричну енергію за аукціонною ціною. Оплата за договором, остаточний розрахунок за розрахунковий період в місяць... протягом 20 днів місяця, наступного за розрахунковим.

Поширення спрощеної процедури встановлення "зеленого" тарифу без отримання ліцензії на виробництво електричної енергії. Ви знаєте, що сьогоднішнім діючим законом у нас передбачено 30 кіловат для домогосподарств – спрощена процедура. Ми пропонуємо розширити цю норму до 50 кіловат, дати можливість домогосподарствам збільшувати потужність сонячної генерації, тому що вони одночасно і генерують, і

споживають, і дають можливість локально забезпечити електричною енергією, умовно кажучи, свій мікрорайон, місто, село там і своїх сусідів. Але разом з тим, ми пропонує... це стосується "вітру" і "сонця". Ми пропонуємо по "сонцю" для споживачів, генеруючі установки яких не більше... яких більше 50 кіловат, але не перевищують 500 кіловат, за умови розміщення установок на дахах, фасадах капітальних будівель і капітальних споруд, такі споживачі матимуть відносини з гарантованим покупцем. Про що іде мова? Малому і середньому бізнесу, який володіє, умовно кажучи, об'єктами, у яких є дахи, на яких... і фасадні конструкції, де можна розмістити сонячні модулі, дати можливість до 500 кіловат генерувати, споживати і продавати по "зеленому" тарифу, ми совмещаем філософію. Ідея така: ми тут генеруємо і тут же ми совмещаем споживання цієї електричної енергії. Ну, це так зване створення децентралізованих систем електричної генерації.

Далі. Надбавка використання обладнання українського виробництва. В процесі гарячих дискусій ми пропонуємо залишити норму, яка є в діючому законі, поширити цю надбавку на аукціонну ціну, рівень залишити як в чинному законі – максимум 10 відсотків за 50 відсотків локалізації.

Відповідальність за небаланси. Також гаряча дискусію у нас була. Як би пропонується для обговорення і голосування повна після того, як внутрішньодобовий ринок буде визнано ліквідним, рішення про ліквідність ринку приймає регулятор, але не пізніше ніж з 2024 року.

Врегулювання питання строковості технічних умов на приєднання – прошу увагу! Технічні умови стають у нас строковими, сьогодні вони без строку. Технічні умови діють протягом 3 років. Технічні умови видані суб'єктам господарювання, які за результатами аукціонів набули права на державну підтримку, є чинними на строк виконання такими суб'єктами зобов'язань щодо будівництва за введення об'єктів в експлуатацію – 2 роки для СЕС і 3 роки для "вітру".

На перехідному етапі по вже виданим технічним умовам. Якщо технічні умови видані більше ніж 2 роки тому, які є сьогодні, то не більше 2 років з дня набрання чинності цим законом. Якщо технічні умови видані менше ніж 2 роки до набрання чинності цього закону, то технічні умови діють 3 роки.

Шановні колеги, це всі ключові позиції, які прозвучали, які обговорювались протягом півроку і по яким в принципі знайдений консенсус або якісь альтернативні варіації. А тепер я, а тепер я думаю буде правильно, якщо ми підемо з першого, умовно кажучи, податі запровадження нової системи підтримки.

Вікторія, будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Дуже дякую, Олександр Георгійович.

Я не так просто задала питання щодо того, що означає одна і друга колонка, бо в мене виникли певні такі застереження, що їх готували з врахуванням думок одних і без врахування думок інших, в тому числі членів комітету.

Я вам наведу дуже простий приклад, де в нас йде мова про суб'єкти, для яких участь в аукціонах обов'язкова, де зазначені відповідні розміри. Моя колега Ольга Белькова на минулій нашій зустрічі в п'ятницю зазначила інші показники. На жаль, вони не нашли відображення ні в одній, ні в другій колонці. То саме час вимоги щодо заходи з метою недопущення високого рівня концентрації на ринку ВДЕ, де є пропозиція 25 відсотків. 35 зараз у нас є в другій колонці, це було озвучена позиція ДТЕК, представника. Чому у нас представник ДТЕК має право, щоб його позиція була в колонці відображена, а позиція відповідна членів комітету, які, до речі, я підтримувала тоді і зараз вимоги, які, я не знаю як зараз буде позиція Ольги, але я точно підтримую вимоги щодо зменшення розміру. Тому може ми якось спочатку розберемося із тим, що ми будемо обговорювати і як ми будемо обговорювати, перед тим як вже переходити до конкретно дискусії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Пане Володимире, будь ласка.

БАНДУРОВ В.В. Шановні колеги, ну, по-перше, дякую за те, що зібралися всі тут разом, ми давно не збиралися і вже прийшов час обговорити це питання. Тут майже всі долучилися до законотворчості щодо цього питання, я думаю, що тут немає жодного депутата, який не прийняв участь в розробці того чи іншого альтернативного законопроекту. Ну, я бачу, да, пані Кацер-Бучковська єдина, мабуть, яка не підписала жодний законопроект.

Тому справедливо було б якби ми от в цій ситуації, коли ми нарешті розглянули і внесли в порядок денний ці законопроекти, а я наголошую про те, що за введення аукціонів ВДЕ, а тут виступають майже всі аукціони... всі депутати, але істина чи біси в деталях. Тому саме про це треба поговорити.

Так от, після того як ми проголосували всі за те, що комітет підтримав ваш законопроект, в вашій редакції з паном Підлісецьким для винесення в зал, то правильно було б діяти по Регламенту. Ну, в нас... Ми проголосували про те, що ми за основу приймаємо законопроект, який...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вас не було, коли ми голосували.

БАНДУРОВ В.В. Не для винесення в зал. Тому по Регламенту справедливо було б і законно абсолютно проголосувати за один з законопроектів, який напрацьований депутатами, який є один з альтернативних, потім розглянути його в залі, можливо, в цей четвер, і потім на основі дискусії, яка пройде в залі, на основі тієї дискусії, яка буде в цей час в експертному середовищі, підготувати, створити робочу групу на базі комітету і створити єдиний законопроект до другого читання як депутатський.

Це буде єдине правильне рішення, яке відповідає чинному Регламенту. Тому що голосувати з голосу про те, що ми сьогодні тут поговоримо і ті матеріали, які ми вчора тільки ввечері отримали, ну, було б некоректно по відношенню до всіх тут присутніх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Володимирович.

БАНДУРОВ В.В. Тому в мене є пропозиція процедурна. Ми тут можемо продискутувати, в зал винести той варіант, який підтриманий всіма депутатами, присутніми на комітеті, і до другого читання підготувати комітетський спільний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Володимирович, ну, я хочу сказати, що ви трошки запізнилися, ми проголосували за те, щоб розробити і внести в зал спільний комітетський законопроект, а в основу... спільний депутатський... Ми проголосували.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в основу, а в основу, а в основу цього законопроекту, в основу цього законопроекту покласти законопроект той, який ми підготували з Підлісецьким – в основу, а не законопроект Підлісецького-Домбровського вносити в зал для голосування.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте, почекайте.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми зараз це.... Дивіться, я вам, я вам тільки що...

_____. *(Не чути)* ...це є якісь дві позиції, умовно кажучи, головні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дивіться, я готовий, я чесно, щиро в липні, в серпні, в вересні, в жовтні, в листопаді зранку до вечора разом з робочою групою, разом з міністерствами, з НКРЕ, з міжнародникам нашими, міжнародними організаціями відпрацювали для того, щоб знайти... привести все це до спільного знаменника і визначити якісь точки, по яких треба визначатись голосуванням.

Якщо... в принципі, в принципі тут, я думаю на 90 відсотків чи там на 95 відсотків – ця база вже є, спільна. Ми можемо сьогодні прийняти рішення, створити офіційну робочу групу, ще раз, ще раз, ще раз обговорити, можливо внести якісь там зміни в цю таблицю, да, визначити, яка колонка перша, яка буде друга, яка буде десята, і на слідуєчому засіданні проголосувати. Але я хочу, щоб ви мене почули, друзі, проведений колосально великий обсяг роботи з точки зору пошуку компромісу. І повірте мені, що є учасники і члени комітету, які вважають, що "зелений" тариф там протягом 2-3 років не можна трогати, а є у нас члени комітету, які вважають, що потрібно з 01.01.19-го року "зелений" тариф обрізати, тому що і ті, і ті праві. Тому моя позиція, да, можна було би прийняти його за основу, рекомендувати прийняти в першому читанні для того, щоб провести з залі дискусію.

Ми хочемо ще раз потратити два тижні – робочу групу – і розглянути це на слідуєчому засіданні комітету? Без питань. Давайте це зробимо. Я готовий. Мене любий варіант влаштовує. Єдине, якщо ми на слідуєчому засіданні комітету його приймемо за основу, ми вже повинні розуміти, що ми, скоріш за все в цьому році не попадемо в зал, в січні ми не попадемо в

зал, і скоріше за все в першому читанні ми зможемо його прийняти, ну, на початку наступної сесії.

Ольга Валентинівна.

_____ Олександр Георгійович, репліка. Ми як суб'єкти законодавчої ініціативи маємо вносити правки... право тільки до якихось документів. Ми, формально не розглянувши оті альтернативи, які у нас в порядку денному висять уже давно, ми до тих напрацювань, які робила робоча група, бо невідомо було хто їх автор, хто суб'єкт подання цих правок. Ми не мали права і можливості вносити якісь корективи, якісь корегування. Тому сьогодні в разі, якщо ми приймаємо ваш законопроект за основу, є час напрацювати правки, і кожен депутат за тиждень має подати формально правки до вашого законопроекту разі, якщо ми його приймаємо за основу, і це буде по Регламенту і законно абсолютно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не заперечую при одній тільки умові, що наші колеги будуть вносити свої пропозиції.

Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Дякую, пане голову.

Шановна моя колега пані Вікторія нагадала про те, що я брала участь у так званих робочих групах, де мала дійсно можливість наголосити на тих пунктах, які я вважаю ключовими. Одним з таких є якомога скоріше прийняти цей закон, поки ми тут сперечаємося, український споживач за все це заплатить. Тим часом хочу поінформувати, що всі мої правки, які були озвучені, попали так чи інакше або у основну частину, або у альтернативну – за це велике дякую.

Я не зовсім погоджуюся з деякими моїми правками, які поставлені в альтернативу, але я очікувала, що на цьому комітеті ці питання будуть обговорені в голос під камери, і ми проголосуємо як члени комітету, тільки

таким способом ми дійдемо до законопроекту, який підпише більшість членів комітету, який і буде розглянутий, у вас буде можливість або підписати, або не підписати. На сьогодні, наскільки є моє розуміння, жоден із законопроектів не може набрати гідної більшості для того, щоб бути винесеним в зал, тому ми і створили цю робочу групу. Я особисто бачила її роботу і мені шкода буде, якщо зусилля тих, хто приходив на всі ці засідання, вони пройдуть даром. Мені буде просто соромно перед ними.

Тому, Володя, я закликаю так, пройтися по пунктам, якщо ми побачимо, що ми нічого не можемо, дійти згоди, буде так, як я на одному засіданні передрікала: "згоріла хата – згорить і сарай". Але я думаю, що ми дійдемо згоди і по всім ключовим питанням проголосуємо, зважаючи на відкритість, і побачимо, хто які інтереси відстоює.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я – буквально коротка ремарка – я на початку і пропонував, що я озвучую загальну концепцію того, що пропонується, вона сформована на підставі восьми альтернативних законопроектів. Це є такий синтез восьми альтернативних законопроектів, це дуже складна робота в пошуку цих компромісів. І тут є декілька позицій альтернативних, да, їх є дві, але, якщо у нас буде третя, ми будемо з голосу ставити і голосувати. Яку комітет підтримає, така ляже в основу. І ті голосування, ті... ну, ті рішення, які по конкретних позиціях прийме комітет, ми їх внесемо в зал і в залі будемо обговорювати до першого читання. Ну, просто... ми зараз, якщо цього не зробимо, ми втратимо ще два тижні і у нас буде теж саме, повірте мені, ну, буде ще третя колонка.

Будь ласка, Вікторія Михайлівна.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Олександрє Георгійович, у мене – і члени комітету – є насправді конструктивна пропозиція. Давайте проголосуємо, щоб ми зараз пішли по процедурі обговорення кожної з тих позицій, які у нас є

висвітлені у відповідній таблиці. І таким чином просто формалізуємо цей процес і вийдемо або на результативний результат, або потім зрозуміємо, що єдиний шлях – це в четвер основний законопроект, а далі – через правки. Давайте спробуємо, ми сьогодні зібралися тут. Давайте, ми не так уже часто в останні рази збираємося, давайте попрацюємо, покажемо, що ми можемо насправді напрацювати хороший документ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Шановні колеги, Артуре Володимировичу, будь ласка.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Дякую.

Олександрє Георгійовичу, шановні колеги! Ви на початку нашого комітету наголосили на тому, що є два варіанти. Два варіанти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, є вісім варіантів.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Ні, два варіанти прийняття рішення.

От, ну, перше – це прийняти так, і, обговорюючи, прийняти рішення тут за основу, вийти в зал. І друге рішення – це було, мабуть, і піти по шляху того, що продовжити термін роботи... визначити термін роботи робочої групи і узгодити ті всі суперечливі моменти, які є на сьогодні. Коли ми кажемо, винести в зал, там, або, там, до другого читання з поправками. Ну, не треба ставити там або робити ілюзії, або перебувати в ілюзіях, що там щось пройде і там буде щось узгоджено. Треба узгоджувати тут, з комітету йти, тобто напрацювати робочу групу. Тому що там може хтось буде не згоден, і ця поправка – або не буде в залі когось – або буде якась поправка поставлена на підтвердження, яка буде міняти і доцільно міняти цей проект закону.

Тому я підтримую свого колегу Бандурова, щоб опрацювати, зробити робочу групу, встановити їй термін, пропрацювати це і, ну, якщо

оптимістично, то винести в зал уже узгоджений проект закону, підтримати його. Ну, або там, може так і песимістично – прийняти його в січні, як казав мій колега Юрій Чижмарь. Але приймати його потрібно, тому що там деякі моменти повинні запрацювати з 2019 року, там, наприклад, там пілотні аукціони, ну і щось таке інше. І це очікують там не тільки Європейське Енергетичне Співтовариство, а і, по-перше, це наші люди. Це стосується питання і вартості одного кіловата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович, дякую. Я дуже дякую. Я підтримую в принципі стратегічно вас, але хочу вас розчарувати. Як людина, яка півроку практично життя віддала підготовці цього законопроекту, у нас не буде єдиного бачення по декільком ключовим позиціям. Не буде, я вас розчарую. Так само як його нема сьогодні. Єдиний варіант – визначити, що піде в зал, це поставити на голосування, підтримає комітет одну позицію – буде одна позиція, підтримає іншу позицію – буде інша позиція. От і все. Не підтримає першу, другу, давайте згенеруємо третю поставимо на голосування.

Я ще раз наголошую: робочу групу – давайте ще раз створимо робочу групу, але це тільки відтягування часу і це ми втрачаємо просто темп руху вперед, топчимося на місці.

Ольга Валентинівна і Олексій, потім, Рябчин.

БЄЛЬКОВА О.В. З великою повагою до опозиції маю пропозицію, визначити це засідання робочою групою і встановити термін кінця його роботи кінцем, ну, от коли починається наступне сесійне засідання. За той час, який у нас залишиться, публічно провести дискусію по найбільш гарячим питанням. Вважаю, що ми задовольним всіх експертів тут. І обов'язково з голосу всі поправки прослухаємо і проголосуємо їх, чим і визначимо волю цього комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я можу поставити цю пропозицію на голосування?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я спочатку першу, потім другу, да?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Можна ще одне зауваження?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Якщо це буде робоча група, то інші законопроекти, які ми сьогодні будемо розглядати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Закон про енергобезпеку, наприклад, проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, закінчимо це, а потім будемо другий до порядку денного.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. А ви впевнені, що ми сьогодні закінчимо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, зберемося, зберемося після... завтра зберемося, продовжимо роботу комітету завтра.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Ну тоді я пропоную, тоді я пропоную ті законопроекти розглянути спочатку, а потім починати роботу робочої групи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, вот, дивіться...

_____. *(Не чути)*

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Ну, я не готова зараз...

_____. Це робоча група, чи ми

(Загальна дискусія)

_____. Робоча група приймає рішення при наявності депутатів....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні... Шановні колеги, я хочу... я на правах, я на правах ведучого хочу на голосування поставити дві пропозиції.

Пропозиція номер один, яку пропонував я і яку пропонувала Ольга Валентинівна, в рамках засідання комітету пройтись по кожній позиції і проголосувати. І фактично засідання комітету вважати засіданням робочої групи – проголосувати і внести в зал в першому читанні законопроект.

Друга пропозиція. Не голосувати сьогодні, не обговорювати кожен позицію, а ще раз створити робочу групу, дати можливість робочій групі там зустрітись і винести на наступне засідання... на наступне засідання комітету. Ну, така була пропозиція.

БАНДУРОВ В.В. Олександр Георгійович, оскільки ви на мене посилаєтесь стосовно пропозицій, у мене інша пропозиція. Я пропонував, пропонував проголосувати ваш законопроект за основу сьогодні на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми проголосували.

БАНДУРОВ В.В. Винести його в четвер в зал, а паралельно з цим створити робочу групу і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Володимирович...

БАНДУРОВ В.В. ... і готувати уже до другого читання в рамках робочої групи підготовлений депутатський комітетський...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та не може бути комітетський, якщо він буде проголосований наш законопроект.

Шановні колеги, давайте, давайте будемо приймати рішення, да. Сама велика, сама велика демократія – це коли ми голосуємо рукою і приймаємо рішення. Перша пропозиція, яку озвучила Ольга Валентинівна, яку озвучив я, що в рамках, що в рамках... Ольга Валентинівна, сформулюйте, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Вважати дане засідання і всі голосування голосуванням робочої групи по підготовці нового законопроекту з буквою "д", який буде розглядатись на основі тексту Підлісецького- Домбровського разом з тим з основними позиціями, які представленні у таблиці, як буде проголосовано робочою групою у цьому складі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за цю пропозицію, прошу проголосувати.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, другу – створити робочу групу і перенести...

_____. *(Не чути)* ... винести його в четвер і сьогодні створити робочу групу, яка буде займатись підготовкою до другого читання. Це пришвидшить і збалансує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не пришвидшить.

Шановні колеги, хто за пропозицію яку озвучила Ольга Валентинівна, прошу проголосувати, прошу підтримати. Прошу порахувати. Хто – проти? Хто – утримався? Утримався? П'ять. Дякую. Рішення прийнято.

Шановні колеги, тепер підемо по позиціям. Дата запровадження нової системи підтримки – 1 січня 20-го року. Немає заперечень?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Колеги, я б почала взагалі в принципі обговорення цього законопроекту, і моє опасіння в принципі цієї всієї ініціативи є те, що в першу чергу ми повинні гарантувати, що такі аукціони будуть відбуватися і те, що Кабінет Міністрів буде затверджувати такі квоти. Тому що, ну, ні в цих пропозиціях, ні до питання щодо обговорення не було жодної ініціативи, яким чином гарантувати те, що Кабінет Міністрів як колегіальний орган буде приймати хоча б будь-які квоти на аукціони для відновлювальних джерел енергії. І мої опасіння мають певне підґрунтя, оскільки останніх там кілька років Кабінет Міністрів, Міністерство енергетики демонструє повну тотальну підтримку виробництва вугілля і жодним чином не визначає відновлювальні джерела енергії як пріоритет розвитку української енергетики.

Тому я вважаю почати дискусію з цього питання, оскільки воно для мене є принциповим і визначає в подальшому мою підтримку чи не підтримку всієї цієї ініціативи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Шановні колеги, ми зараз дійдемо до кожної позиції і у кожного народного депутата є своє бачення, з чого потрібно починати. Але давайте ми будемо проходити якби step by step для того, щоб постійно не дергатись і не повертатись назад.

По даті запровадження 1 січня 20-го року є заперечення?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, тоді Вікторія Михайлівна. Потім ставлю на голосування.

ВОЙЦЬКА В.М. Моя позиція в моєму альтернативному законопроекті була насправді з 1 січня 2019 року. Як альтернативу можна розглядати, можливо, розглянути варіант для того, щоб змістити це на квітень місяць, найпізніше – червень місяць наступного року. Але в будь-якому випадку ми маємо з вами розуміти, що зволікання з запровадженням аукціонів воно сприяє тільки одному, тому що у нас: а) йде розбалансування всієї системи і здорожчання взагалі електроенергії.

Введення нових об'єктів призведе до того, що ми з вами як представники держави будемо мати дуже просте питання: а на кого будуть перекладатися всі ті додаткові витрати, які будуть нести фактично споживачі і з збільшенням об'єму тих проектів, які будуть, на жаль, все ще вводитися за діючими дуже високими тарифами, які, до речі, більші й вищі, аніж в розвинутих країнах в рази. Тому дуже просте питання – хто за це заплатить: промисловий споживач чи не промисловий споживач, звичайний українець? Чим швидше ми з вами введемо систему аукціонів, тим кращі у нас будуть умови для того, щоб розвивався ринок, для того, щоб в кінці кінців саме споживач отримував позитив від введення саме такої системи. А не навпаки, де у нас все перекладається в кінці кінців всі додаткові витрати на плечі споживачів. І на сьогодні це саме промислова група, і не тільки промислова,

давайте не забувати, що ми з вами говоримо і про дитячі садочки, і про лікарні, і про комунальні підприємства, які платять дуже високу ціну на електроенергію.

Тому чим швидше ми запровадимо систему аукціонів, якщо ми не можемо її запустити з 1 січня, і це об'єктивно, давайте будемо вимагати, так, амбітних, але тим не менше, не можна сказати, що це щось буде абсолютно нове. Тут є представники EBRD і вони на минулому засіданні також говорили про те, що втілити систему аукціонів – це не створення нового колеса, це вже все відпрацьовано в інших країнах, запустити це можливо. І для нас дуже важливо, до речі, поновити якраз довіру з боку таких міжнародних інституцій як EBRD, які чітко нам заявили, без введення аукціонів ми не будемо, вони не будуть далі продовжувати такі проекти.

Тому давайте не зволікати. Я не розумію, чому в обох запропонованих колонках у нас стоїть кінець наступного року, вірніше сказати, навіть початок 2020-го.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я хочу звернути увагу, що у нас є трошки нижче пілотні аукціони: протягом 6 місяців з дати набрання чинності Кабінету Міністрів України забезпечити проведення пілотних аукціонів. Скажіть мені, будь ласка, хто сьогодні в цій залі знає, коли набере чинності новий законопроект?

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не, ну, у нас просто...

..... . Якщо не дискусія, то давайте будемо відвертими...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, по цій позиції...

_____питання по аукціонах піднялося нами ще 2 роки тому. Те, що сама галузь уже розуміла, що в існуючих умовах вони не будуть далі працювати, це було зрозуміло. Те, що уряд розумів, що треба йти по ...конкурентних умовах, вони також розуміли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, давайте так. Друзі! Шановні колеги, давайте домовимось, от ідемо по пунктам і пропозицію, ну, тобто... І ставимо на голосування. *(Загальна дискусія)*

Будь ласка.

_____ . Дякую дуже.

Я хотів би теж наголосити, що перед тим, як ставити на голосування, треба надати всім можливість висловитись. Я розумію, що часу не багато, але все ж таки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

_____ це повага до... А ви поставили на голосування дивлячись на мою руку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не ставив на голосування.

_____ . Поставив до... Перше голосування, яке відбулось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу обговорювати, формувати позицію по темі, яку ми обговорюємо, по позиції.

_____ . Олександр Георгійович, абсолютно слухна пропозиція його підтримати в тому вигляді, який є вашим. Я якраз на

підтримку хотів висловитись, а не на заперечення. Пройтись швиденько по пунктам і кожен пункт швиденько проголосувати. Бо у нас часу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я пробую це зробити.

_____. Так давайте це будемо просто робити і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

_____. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... Олексія рука.

РЯБЧИН О.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потім – Юрій Чижмарь.

РЯБЧИН О.М. Перше питання воно дійсно пов'язане з питанням...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дата введення.

РЯБЧИН О.М. Дата введення. Воно пов'язане з питанням аукціонів і пов'язане, те, що Вікторія каже, зменшення ціни по "зеленим" тарифам, зменшення кінцевої ціни для споживача або промислових підприємств. Тому воно іграється... Одно без іншого не може гратися. Для мене, наприклад, важливо – це питання пілотних аукціонів, які де-факто показують чи працює система, чи ні. Тому що одночасно з намаганням зменшити ціну для кінцевого споживача – це одна з головної мети, чому ми вводимо аукціони. Ми намагаємося не зупинити взагалі розвиток відновлюваних джерел енергії. І в мене є застереження, як і в багатьох колег, стосовно повноважень уряду,

наскільки вони зможуть це зробити, взагалі ввести систему аукціонів, щоб до неї була довіра, а не проекти там роздавалися направо і наліво там своїм якимось компаніям по якимось спецквотам чи щось таке. Тому я би обговорював би введення дати запровадження нової системи підтримки виключно після того, як запрацювали пілотні аукціони і з'явилася довіра до цього інструменту. Для мене це важливо.

Якщо... *(Шум у залі)* Якщо... *(Шум у залі)* Дозвольте я закінчу, будь ласка. Якщо вони не запрацювали, от як не працює зараз Фонд енергоефективності. Півтора роки ми прийняли законопроект (Вікторія, дякую), якщо не запрацювало і якщо уряд саботує, давайте просто, ну, не ретроспективно, а давайте зменшимо "зелені" тарифи для СЕС і ВЕС, які у нас в 20-му році написано – 25 відсотків з подальшим зменшенням на 2,5 кожного року. Давайте, давайте більше. Якщо не запрацювало, якщо уряд нічого не зробив, воно просто зменшується, працює, хоча б система працює, і вже буде дешевше для споживача.

Ну, для мене важливо, щоб уряд відпрацював систему пілотних аукціонів, провів один, два, три пілотних аукціона – вона запрацювало, інвестори повірили в це і воно пішло...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ну, от, повірте як людині, яка дуже багато потратила часу, ну, от я ще раз хочу прочитати: "Пілотні аукціони. Зобов'язати уряд протягом 6 місяців провести пілотні аукціони". Ну що ми можемо дописати? Ну, давайте проголосуємо.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ми можемо, ну, от Наталя, ну, от до чого, до чого ці питання?

Юрій, а потім – Ольга і...

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Шановні колеги, ну, насправді практика нашої діяльності дійсно показує, що коли ми визначаємо точну дату – 1 січня 20-го року, то потім приходиться міняти дати. Як на мене, на сьогоднішній день краще вивести формулу просту, що запускається ця система через 3 місяці після введення закону в дію. Тоді зрозуміло, чи прийняли ми в січні, чи прийняли ми в липні, він має дату введення – три місяці Кабінет Міністрів має підготувати відповідні документи. Це перше.

Друге. Я не розумію значення пілотних проектів. Закон чи підзаконні нормативні документи можна вдосконалювати в любий момент по мірі проведення проектів. Це не означає, що один пілотний у нього є спецовови, а потім ми створимо щось загальне для всіх. Тобто проводиться перший аукціон, другий, третій згідно цього закону. Не треба нам влазити в це поняття "пілотного". Тому що "пілотний" для мене якийсь, знаєте, ну, що ми щось взагалі таке вводимо, чого нема ніде у світі. Знаєте, ми, вибачте, на всій країні. території, замість пілотному якомусь місті.

Тому я би все ж таки "пілотні" ці убрав, прибрав, це не потрібно. Давав три місяці Кабінету Міністрів для підготовки відповідних документів після введення в дію законопроекту. І я думаю, що момент вступу в дію набирає, ну, логічність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЕЛЬКОВА О.В. Шановні колеги, я брала участь у робочій групі і там обговорювалося три ключових терміни: перший – це у першому пункті, другий і третій. Так от після того як послухала аргументи всіх учасників ринку, я вважаю, що 1 січня 20-го року є, скажімо так, терміном, який є прийнятний з огляду на те, скільки ми затягнули і коли він буде підписаний. Разом з тим наполягаю на тому, що наступний термін – це термін кінця підписання pre-PPA є значно більш важливим для цієї дискусії, тому що він є

фактично такий, як і монетарний, і несе за собою конкретний вплив на економіку України. Ним ми відсікаємо частину проектів, які можна спрогнозувати, будуть чи не будуть у наступному році. Для того, щоб ви зрозуміли ціну цього питання, я порахувала скільки це приблизно по самим-самим низьким, скажімо, можливим переходам від "зелених" тарифів уже знижених як у законі і до аукціонів, і це сягає приблизно 500 мільйонів гривень на рік.

Разом з тим, якщо цей пункт буде підтримано, то інвестори, які сьогодні не можуть спрогнозувати політичну нестабільність наступного року, якщо підуть на аукціони, навпаки отримають значно більші умови на 20 років вперед. І мені здається, що треба зосередитись на конкретних пропозиціях, як я це і зробила, саме я подала поправку, яка є сьогодні альтернативна. І я готова підтримати і Юрія. Але, якщо чесно, то може так статися, що ми затвердим цей термін, три місяці, а підписати, потім не підпишуть і ще шість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, давайте так, я так розумію, що альтернативна є 1 січня 2019 року, Вікторія?

ВОЙЦІЦЬКА В.М. 1 квітня або 1 червня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так яка альтернатива? Червня? Я поставлю на голосування. *(Шум у залі)*

Шановні колеги, шановні колеги, дозвольте мені тоді...

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. А можна я таки скажу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. По цьому питанню?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Да, звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. В мене таке питання щодо людей, які хочуть у 2019 році, тобто ми фактично повинні вводити аукціони і вони дуже чітко прив'язані до вступу ринку електричної енергії в дію і повної її реалізації. Тобто, я вважаю, що в принципі система аукціонів вона не має сенсу без повноцінного функціонування ринку і буде деструктивною. Тому у мене ілюзій щодо 1 січня, 1 липня немає, 2020 рік, скоріше за все, що найбільш оптимальний для початку цих аукціонів. І не вірю, що навіть пілотний проект може за шість місяців запрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Шановні колеги, у нас є, послухайте... Можна, Юлій Якович?

ІОФФЕ Ю.Я. Нам залишилося працювати десь хвилин 20 від сили, бо починається сесія, або ми давайте, ми сьогодні не будемо закінчувати з цим, інші питання не дивимося. Давай або голосуємо тоді по кожному пункту, тому що ніхто нікого не переконає тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги...

ІОФФЕ Ю.Я. Для чого? Тут всі розуміють, про що йдеться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені дуже шкода, що я, вибачте, не змушував деяких своїх колег, не змушував, приходити на робочі групи. Тому що всі ці дискусії, вони були на робочих групах. Все, розумієте?

ІОФФЕ Ю.Я. Голосуйте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, у нас є дві пропозиції, пропозиція номер – один та, яка 1.01.20, пропозиція, яка прозвучала Вікторії Михайлівни, 1.06.2019 року.

Хто за те, щоб дати запровадження нової системи підтримки з 1 січня 20-го року, прошу проголосувати. Прошу порахувати. Хто – проти? Утримався? Два. Дякую.

Слідуюче. По термінам підписання pre-PPA для завершення розпочатих проектів у сфері ВДЕ на умовах "зеленого" тарифу. Є дві пропозиції. Перша пропозиція – до 31 грудня 19-го року, до кінця, дати можливість підписати. Друга пропозиція – до 1 липня 19-го року, яка прозвучала, Ольги Валентинівни. Будь ласка, якщо є "за", "проти" і голосуємо тоді.

Будь ласка, Ольга...

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги, ще раз наголошую, цей пункт є одним з найбільш важливих. Наступного року вводиться, приблизно за всіма підрахунками, 3 гігавата нових потужностей. Із них відкинемо один малих, які залишаться за "зеленим" тарифом, їх це не стосується. Якщо порівняти дві пропозиції, то за один рік, якщо розкидати їх по року приблизно однаково, один гігават вводиться за перше півріччя, другий гігават за друге півріччя. Що станеться з тим, хто не встиг підписати pre-PPA? Вони підуть на аукціон. Яку знижку ми можемо очікувати для громадян? Мінімальний крок – це буде приблизно один цент. Можемо ми на таке розраховувати? Можемо, з огляду на те які тенденції на сьогодні є.

Якщо прогнозувати збереження цих коштів в рамках переходу на аукціон для громадян, повторююсь, якщо взяти половина "вітер", половина "сонце", я порахувала їх коефіцієнт корисної дії, все дуже усереднено, це приблизно 14-15 мільйонів євро, якщо перевести в гривні, зрозуміло для українського народу, це приблизно 450 мільйонів гривень. Відповідно, з іншого боку, інвестор нічого не втратить, тому що на аукціоні отримає – я хочу, щоб почули всі ті, хто будуть подавати – вони отримають гарантії на 20

років. На 20-ть! Не на 1 рік, не на 2, не на 3, а на 20. І питання є лише у тому коли зробити це відсікання? Коли зупинити лавочку, щоб бігали і шукали політиків, які їм проб'ють основні pre-PPA в обход звичайної черги. Ось про що мова йде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

БЕЛЬКОВА О.В. Ніхто нічого не втрачає, окрім того, що народ України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Моя колега Ольга Белькова вона сказала про те, що 3 гігавата є договорів підписано, з яких 2 гігавата...

БЕЛЬКОВА О.В. *(Не чути)* ... можливо

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Введуться! А я кажу, це такі договори вони тільки підписані. Вони не введуться, ці 2 гігавати цієї потужності, тому що, шкода, але ці договори мають і отримали, на жаль, ті особи або там юридичні особи, або фізичні особи, які не мають навіть ніяких коштів і не виконують ті положення або ті критерії для отримання pre-PPA, про які тут ми будемо говорити далі.

Тому я вважаю, що треба все-таки підтримати до 31 грудня 2019 року і дати змогу участовувати тим... да, тим, хто має на те дійсно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Дуже коротко Юрій і голосуємо.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Знаєте, що ми ж прекрасно розуміємо, що ціна на сьогоднішній день на сонячну енергетику впала і високий тариф він ніяк не на користь держави, давайте говорити відверто.

Тому коли ми говоримо про ці дати, ми говорили завжди про тих підприємців, які вже почали щось робити, і ми не хочемо їм зірвати їхніх бізнес-план. Але якщо людина на сьогоднішній день не має земельної ділянки, не має підключення і так далі, то чого тягнути до 31 грудня наступного року? Ми нікому ніякий фінансовий план не зриваємо. І якщо в нього є на сьогоднішній день ці всі документи, він до 31 липня встигає надати документи для отримання pre-PPA . Тому для чого нам створювати ситуацію, коли ми даємо можливість, а ми розуміємо, що будівництво сонячної станції – це від 9 до 10, 11 місяців. Тобто ми створимо систему, що нам ще будуть в січні-місяці люди закладати свої бізнес-плани, щоб до кінця грудня увестися.

Тому мені здається, що 31 липня – закінчити цю історію. Насправді, я би взагалі 1 березням – колись у мене була така ідея, але...

(Загальна дискусія)

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Вибачте, якщо в них сьогодні вже є земельна ділянка, вони отримають pre-PPA і пішли собі три роки строїти так само, як там далі вказано.

_____. *(Не чути)*

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Так все рівно тут треба всі ці документи, про котрі ви говорите. І земельну ділянку, і підключення. Якщо в них вже є, отримали pre-PPA в січні-місяці і 3 роки мають для будівництва. Все.

_____. *Голосуєм!*

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Дякую.

А так зараз будуть ще землі виділяти, спекуляції підуть і тому пішло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, шановні колеги, – липень. Тоді, дивіться, у нас є, у нас є дві пропозиції: початок року і середина року, наступного року. То єсть кінець року і середина цього року. Можливо, можливо як компроміс на правах, на правах ведучого, можливо проголосувати протягом 6 місяців після введення в дію законопроекту. Але не пізніше, але не пізніше.... Перше. Добре. О'кей.

Давайте тоді... Я ставлю на голосування. Хто за те, щоб 31 грудня 19-го року, прошу проголосувати. Прошу порахувати. Хто – проти? Утримався?

Так, пілотні аукціони 6 місяців. 31 грудня 19-го року. 19-го року.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я кажу "проголосували". Пілотні аукціони.

_____ . Не липень, а грудень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я поставив першу позицію.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки проголосувало... 10 народних депутатів проголосувало за 31 грудня 19-го року.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я ж хочу далі йти.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні, шановні колеги, хто за те, щоби... хто за те, щоби кінцевий термін підписання pre-PPA був 31 грудня 19-го року, прошу проголосувати.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Утримався? Дякую.

Пілотні аукціони. Протягом шести місяців з дати набрання чинності закону Кабінету Міністрів провести пілотні аукціони. Голосуємо? Немає заперечень? Поїхали далі.

Періодичність проведення аукціонів. Два рази на рік не пізніше 1 квітня і 1 жовтня. Немає заперечень? Нема заперечень.

Далі. Суб'єкти, для яких участь в аукціонах обов'язкова. Варіант перший. 2020 рік: "сонце" – більше 10 мегават, "вітер" – більше 20 мегават. 21 22-й: 5 – 20. І 23-й: "сонце" – більше одного мегавата, "вітер" – більше 3 мегават або одна вітротурбіна.

Варіант другий. 20 мегават для всіх, вибачте, 5 мегават – для "сонця", 10 – для "вітру" і з 1 січня 2021 року 1,3.

Є ще якийсь третій варіант? Ольга Валентинівна, будь ласка. *(Загальна дискусія)*

Послухайте, давайте так.

_____. Минуточку, я ходила на рабочие группы, я подавала правки, так зачем, ну, тога и все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій...*(Шум у залі)*

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

_____. Возможно.

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЄЛКОВА О.В. Шановний колега, насправді ми тут знову вирішуємо ще одне монетарне питання, яке має дуже конкретну ціну для кожного у цій кімнаті, навіть ті люди, які думають, що сьогодні вони захищають "зелену" енергію. Якщо встановлені будуть граничні норми, які дозволяють побудувати наступного року і через рік, якщо можливо буде відтермінування цього закону чи довге його підписання, чи до підготування чогось ще, то десь приблизно 80 відсотків всіх об'єктів, наприклад, в "сонці", вони мають цілком стандартний розмір до 10 мегават. І вони фактично заберуть найбільшу кількість грошей із ринку, тому що ми з вами не змогли відправити всіх, хто є більше, наприклад, 5 мегават... 5 мегават – це що? До речі, дуже великий об'єм? Ні, це невеликий об'єм. На сьогодні навіть міліціонери там у селах встановлюють саме такого розміру.

Моя поправка для того, щоб нарешті відправити більшу кількість... Ви почали з чого? Ви хочете, щоб з інтересами держави. В інтересах держави навіть більша кількість людей піде на аукціони. Якщо наш "зелений" тариф справедливий, вони отримають саме такий "зелений" тариф. Якщо ні, то ми побачимо суттєве зниження тарифів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Будь ласка, Руслан

(?) БОГДАН Р.Д. Олександр Георгійович, а чого ніхто не говорить про те, що для всіх видів альтернативної енергії зменшується тариф на 10 відсотків щороку? Це ж в діючому законі закладено. Так про це теж треба говорити, що в нині діючому законі щороку, з 20-го року, на 10 відсотків тариф зменшується. Це ж додаткове навантаження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я про це говорив.

Добре. Шановні...

_____. *(Не чути)*

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Ми всі знаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останній коментар і голосуємо.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Пане Іоффе, скажіть, будь ласка, у мене дуже просте до вас питання.

ІОФФЕ Ю.Я. Будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Ви за конкуренцію чи не за конкуренцію на ринку "зеленої" енергетики?

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Скажіть, будь ласка, з якого об'єма...

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Можна я задам... Це, вибачте, вже починається трошки сексизм. І я від вас, з повагою, цього не очікувала. В мене до вас...

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Я переконаю, я хочу у вас спитати.

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ВОЙЦІЦЬКА В.М. З якого моменту, з якого об'єму ви вважаєте має у нас запрацювати конкуренція?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Михайлівна...

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Ні, так тепер член...

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що у нас у кожного є право...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Так, а ви можете обґрунтувати? Тому що я не розумію, ті заяви, які ви робите, і звинувачення, в професіоналізмі – в непрофесіоналізмі. Я би просто хотіла від вас, ви ж себе вважаєте професіоналом, почути аргументи.

_____. Александр Георгиевич, ну давайте как-то, есть головуючий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович, давайте по... Ви мене звинувачуєте в тому, що, от я не можу не дати членам комітету, закрити рота и не дати голосувати.

_____. Скажіть, Іоффе повинен відповідати чи він, як народний депутат, має якісь там свої повноваження?

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Володимирович, я дуже прошу коротко і поставимо на голосування.

БАНДУРОВ В.В. Шановні колеги!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, в мене враження таке, що ми хочемо залишити все так, як є. Так давайте прийmemo рішення, залишити все як є, чого ми починаємо спектакль?

БАНДУРОВ В.В. Шановні колеги, не секрет, що по новому Закону "Про ринок електричної енергії", який вступить в силу з 1 липня, новий ринок, наступного року, основне джерело наповнення цього фонду "зеленої" енергетики це кошти гідрогенерації і кошти атомної генерації. Нарешті атомна генерація, НАЕК "Енергоатом" розпочав проектування і будівництво проектів в сонячній енергетиці, анонсовано будівництво двох таких сонячних станцій на базі Південноукраїнської атомної станції і Запорізької атомної станції. Це приблизно там буде 14, 17 мегават, тобто це більше ніж 10. От як бути з такими проектами? От я направив листа до "Енергоатому", щоб він висловив позицію, я мав намір, що ми створимо робочу групу і в рамках робочої групи ми будемо мати позицію, в тому числі "Енергоатому". Тому

що несправедливо його, я маю на увазі основного наповнювача цього фонду,
викидати на аукціон

ГОЛОВУЮЧИЙ. На аукціон.

БАНДУРОВ В.В. Чому?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А позиція друга, що треба приходити на робочі групи
і задавати питання до того як... Друзі! (*Шум у залі*)

Шановні колеги!

(?) ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ Ю.Л. Александр Георгиевич, можно вопрос?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

_____. Є пропозиція, для "Енергоатому" зробити
виключення.

_____. Чего?

ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ Ю.Л. Александр Георгиевич!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ Ю.Л. Уважаемые друзья или коллеги – как хотите,
давайте прекратим заниматься словоблудием. И уже тех нет, кто создавал и
кто думал, что они станут миллиардерами вот, а держава была, народ их не
интересовал и сегодня никого не интересует. Была, значит, наш председатель
несколько месяцев подряд каждый день или через день сидел, занимался
дотошно по этим всем вопросам, которые были поручены. Была рабочая

група, збирались, консультувались з багатьма іншими організаціями. Розроблений ваш документ, от давайте його і голосуємо. Хто не буде голосувати, нехай йде звідси.

Друзья мои, не надо превращать в бизнес! Давайте делать то, что положено для государства, для того, чтобы...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ Ю.Л. ... положено для людей. Что вы... словоблудием занимаемся и каждый думает, что он умнее кого-то. Голосуйте!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, дуже дякую.

А от дивіться....

ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ Ю.Л. Голосуйте и все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, вот дивіться, вот є колега... вот є, є колега Рябчин, який тримає руку. Я не можу не дати... я не можу не дати йому...

РЯБЧИН О.М. Шановні колеги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ставлю потім на голосування.

РЯБЧИН О.М. Я хочу сказати, що це добре, що ми маємо таку дискусію тут. Тому що, якщо вона не буде проведена тут, може навіть така емоційна, вона перенесеться в зал Верховної Ради, тоді там не буде жодного результату. По багатьом законопроектам ми це бачили. Якщо в комітеті недоопрацьовано, не... там, я не знаю, з емоціями, з якимось надриком, воно не буде працювати у Верховній Раді. Нас цікавить не тільки результативно

голосування тут в комітеті якогось варіанту, але і проходження в залі Верховної Ради.

Залишилось 10 хвилин до начала сесійного засідання. Або давайте збиратися після шостої, якщо ми зараз не встигнемо, або завтра. Давайте приймати рішення, щоб рухатись і вирішувати це питання. Давайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Значить, у нас є позиція номер один, да, яка озвучена: 20-й рік, 21-й, 22-й і з 1 січня 23-го. І позиція, яку озвучила Ольга Валентинівна – 20-й рік – 5-10 і 21-й рік – 1-3 мегават.

Я ставлю, хто за те, щоб підтримати першу позицію трьохітераційну, прошу проголосувати.

_____. Это вашу позицію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це позиція, яка була в робочій групі.

_____. Ще раз повторіть, будь ласка. Перше...

_____. У вас є перший закон...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, можна я... шановні...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович, можна я поясню, ну, ви просто не слухаєте. Ні, всі разом. Ну, всі дуже емоційні.

Перша пропозиція. З 20-го року на аукціон "сонце" – більше 10 мегават, "вітер" – більше 20 мегават.

21-й, 22-й рік, протягом слідуєчого року: 5 мегават – "сонце" на аукціон і залишається 20 мегават "вітру" на аукціон.

З 1 січня 23-го року один – "сонце", три – "вітер" або одна вітротурбіна – всі на аукціон. Ну, це з таким перехідним, перехідним етапом.

Більш жорстка пропозиція, з точки зору, ринку... чітка...

_____. Чітка.

_____. Ну голосуем!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, більш чітка.

Я, до речі, підтримую другу пропозицію, 5 мегават... 5 мегават "сонця", 10 – "вітру" з 20-го року; з 1 січня 21-го року 3 і 1 . Один – на аукціон "сонце", три – "вітер".

_____. Это ваше мнение.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я свою точку зору просто сказав.

Хто за першу пропозицію...

_____. Голосуем за нее.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за першу пропозицію, прошу...

_____. Першу...

_____. Перша: 20 – 10, 10 – 5, потом 3 і 1.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за те, щоб першу проголосувати... першу трьохітераційну пропозицію 10 – 20; 5 – 20 і 1 – 3, прошу проголосувати.

(Загальна дискусія)

_____ . 6 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Утримався?

БЄЛЬКОВА О.В. А тепер за другу, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я зараз поставлю другу пропозицію.

Хто за те, щоб другу пропозицію підтримати: 5 – 10 і 1, починаючи з 21-го року, прошу проголосувати.

(Загальна дискусія)

_____ . 8 – за

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До першого читання... до першого читання у нас проходить друга позиція.

Суб'єкти, які можуть брати участь в аукціонах на добровільних засадах. Всі ВДЕ. Є заперечення?

Строк дії "зеленого" тарифу – до 30-го року. Немає заперечень? Немає заперечень.

Шановні колеги, у нас попередня позиція там, де по потужності, ми проголосували перше голосування, перша позиція, шість, а друга позиція вісім, а у нас 16 членів комітету, нам потрібно, щоб... Тоді давайте ще раз переголосуємо.

Хто за першу позицію, трьох ітераційна: 10 – 20, 5 – 20 мегават і 1 – 3, починаючи з 2023 року. Прошу проголосувати. *(Шум у залі)*

Шановні колеги, я прошу, підніміть руку. Хто за цю пропозицію, прошу проголосувати. 1, 2, 3, 4,5 ,6 7, 8.

Хто за другу пропозицію, прошу проголосувати.

_____ . Шість...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні. Хто – утримався?

Давайте ще раз, останній раз. Давайте ще раз, хто за те, щоб було три ітерації: 10 – 20, 5 – 20, 1 – 3. Прошу голосувати.

_____ . Дев'ять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, рішення прийнято.

"Зелені" тарифи для "вітру", для зменшення "зелених" тарифів. Пропозиція перша: 25 відсотків – "сонце" і по 2,5 відсотка протягом 3-х років. По "вітру" залишити 10, як і є в діючому законодавстві, і півтора відсотки протягом кожних... наступних трьох місяців... трьох років, вибачте.

Друга пропозиція. "Сонце" – така сама, а "вітер" без зменшення на півтора відсотки.

Я ставлю на голосування, хто за першу пропозицію "сонце" – мінус 25, "вітер" залишити 10, але ітерація по "сонцю" – 2,5-3 роки, ітерація по "вітру" –1,5 відсотки кожний рік протягом 3-х років. Прошу проголосувати.

_____ . 8.

_____ . 9.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, підніміть руку. Олег, ти можеш порахувати.

_____ . 10.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10.

Хто – проти? Утримався? П'ять. Дякую.

Слідуюча позиція. "Зелені" тарифи на біомасу, біогаз, мікро-, міні-, геотермальна, не зменшувати "зелений" тариф на 10 відсотків, як передбачено діючим законодавством, а зменшити на 10 в 2025 року. Немає заперечень?

_____ з тим, що вони не розвиваються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З тим, що вони не розвиваються у нас по 45...

_____ діючому законі вони зменшуються...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні, дати шанс... дати шанс розвиватися, тому що, якщо ми зменшимо на 10 відсотків на інші, у нас якби немає динаміки... немає динаміки для розвитку.

_____ . *(Не чути)* ...йде на 10 відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, є пропозиція не зменшувати, а з 25-го...

_____ . Давайте ставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за те, щоб не зменшувати "зелений" тариф у 20-му році на 10, а зменшити на 10 відсотків у 25-му для біомаси, для біогазу, мікро-, мініГЕС і геотермальних, прошу проголосувати.

_____ . 8.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Хто – утримався?

Саша, ти за зменшення по діючому... по діючому закону? Ні, так ви ж не слухаєте. Ти тільки що захищав позицію, щоб не зменшувати, а проголосував... *(Шум у залі)* Що?

Шановні колеги, давайте, послухайте, у вас всіх є таблиця. *(Шум у залі)*
У мене конфлікту інтересів тут немає. Шановні колеги!

_____ . А якщо є діючий закон, по якому зменшуються всі види... Навіщо ми зараз навпаки збільшуємо?.. *(Шум у залі)* ... зменшення, а це збільшення у порівнянні з іншими. То яка логіка?

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, ми залишаємо... Руслан! Ми залишаємо в голосуванні за основу в діючому, як в діючому законопроекті, за основу до першого читання, як в діючому законопроекті.

Далі поїхали. Строк надання підтримки: аукціон – 20 років. Немає заперечень? Немає.

Розмір щорічної квоти затверджує Кабінет Міністрів, подання Міненерговугілля на підставі пропозицій оператора системи передачі "Укренерго" та Держенергоефективності. Немає заперечень? Немає заперечень.

Принципи визначення розміру квот: три квоти – "вітер", "сонце" і все інше. Варіант другий – визначити... Без відсотків. Варіант другий, альтернативний: асоціації наполягали 30 залишити, не менше, "сонце", 30 – "вітер" і не менше 15 всіх інших. Як би наша позиція, ми обговорювали з Ольгою Валентинівною, що є уряд, який достатньо, ми вважаємо, розумний, щоб визначати, який обсяг квоти. Інші вважають, що потрібно поставити 30, 30, 15.

Я ставлю на голосування без відсотків, просто що є квота "сонце", квота "вітру" і квота всіх інших, які визначає уряд. Хто за таку пропозицію, прошу проголосувати.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, рішення прийнято.

Слідуюча позиція. До першого читання період планування квот – 5 років. Немає заперечень? Немає.

Платформа для проведення аукціонів – система ProZorro. Немає заперечень? Немає.

Модель аукціону – одно етапний статичний закритий аукціон. Учасники подають пропозиції, які містять технічну і цінову. Виграє той, хто дав, запропонував найнижчу ціну. Немає заперечень? Нема заперечень.

Конкуренція на аукціоні. 80 відсотків від сукупної величини запропонованої потужності. Немає заперечень? *(Шум у залі)*

Ступінь конкуренції, щоб у нас не получилось, що 100 відсотків виставляється квота і 100 відсотків учасників. Тобто тоді іде легалізація "зеленого" тарифу на 20 років, тобто коли ми не маємо конкуренції. Ми на 20 відсотків опускаємо, ну, щоби створити конкуренцію все-таки, щоб ціна була мінімізована. Це, в тому числі позиція наших міжнародних партнерів, які вважають, що 80 – це конкурентна ціна. Так. Немає заперечень, друзі? Немає заперечень.

Максимальна ціна аукціону розмір "зеленого" тарифу для відповідної технології на дату проведення аукціону. Не може бути аукціон вищий, ніж "зелений" тариф, може бути тільки нижчий. Нема заперечень.

Заходи з метою недопущення високого рівня концентрації – не більше 25 відсотків; альтернативний варіант був 35 відсотків. Ну, щоби максимальна частка щорічної квоти, яку може виграти один учасник разом з іншими пов'язаними особами, не більше 25 відсотків, тобто 25 і 35.

Я ставлю на голосування. Хто за те, щоб не більше 25 відсотків, прошу проголосувати. Прошу порахувати. Хто – проти? Утримався? Чим більша конкуренція, тим дешевша ціна.

Банківська гарантія 15 тисяч євро. 5 – за участь, 10 – за забезпечення виконання. Немає заперечень? Нема заперечень.

Вимоги до учасників аукціонів. Право власності або користування земельної ділянки, укладений договір на приєднання до мереж. Немає заперечень? Нема заперечень.

Договірна конструкція. Договір куплі-продажу, за яким гарантований покупець зобов'язується купувати у виробника електричну енергію за аукціонною ціною. Оплата за договором 20 днів поточного місяця. Немає заперечень? Нема заперечень.

Поширення спрощеної процедури встановлення "зелені" тарифи. Для домогосподарств збільшити з 30 кіловат до 50 кіловат. Немає заперечень? "Вітер", "сонце"? "Сонце": тільки "сонце" для споживачів від 50 до 500 на дахах і на фасадних конструкціях. Немає заперечень? Нема заперечень.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, різні є, от, звідки я знаю. *(Шум у залі)*
Що?

ВОЙЦІЦЬКА В.М. А чому на землі не можна поставити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ми пропонуємо... ми пропонуємо до 500...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Якщо людина хоче на своїй ділянці поставити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, дивіться, якщо ми говоримо про людину...

_____ . (Не чути)

_____ . Якщо ми вже поговоримо по законопроекту вироблення електроенергії, а не якісь такі незрозумілі... (Не чути)

(Загальна дискусія)

_____ ми тоді в ринок вводимо велику кількість людей, тобто людина може заробляти. А так ми обмежуємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми даємо для домогосподарств... сьогодні є 30, ми збільшуємо до 50-и...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Давайте не обмежувати дахом. Дивіться, вони зараз же роблять, я сама бачила, вони... (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, у мене є пропозиція. Давайте, я би попросив, давайте залишимо цю норму, яка є, обговоримо її між першим, другим читанням і відкоректуємо. Добре?

_____ . Тобто є намір комітету, що ми для людей покращимо умови, щоб... (Не чути)

_____ . Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовились? Ми між першим і другим читанням, ну, відкоректуємо цю позицію. Добре? Домовились. Домовились, поїхали.

_____ . У мене є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. По локалізації?

_____. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, по локалізації є пропозиція залишити, залишити діючу норму, яка є в діючому законі. Є пропозиція Ольги Валентинівни, будь ласка.

БЕЛЬКОВА О.В. Ну, норму то можна залишити, але я не сильно розумію як це буде працювати. Прийшов на аукціон... у нас визначено, що за законом єдиний критерій – це ціна. Відкрили пакет, ціна стоїть 9 центів. Далі, яким чином буде доплата за локальну компоненту?

_____.*(Не чути)*

БЕЛЬКОВА О.В. зверху? На 9 центів ще зверху? А якщо ті, хто були, ну, по подібній ціні не мають компоненту. Ми за споживача вирішили йому надбавку дати зверху?

Я просто хочу, щоб всі розуміли, що все має свою ціну. Тобто за цей, за цю спеціальну надбавку буде платити ніхто інших, як саме споживач. І тоді викривляється суть всього аукціону.

_____. ... надбавку ще раз можна?

БЕЛЬКОВА О.В. За локальний компонент. Якщо ви використовуєте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. За українську складову. Якщо використовується на 50 відсотків українське обладнання, те, що у нас є зараз в діючому законодавстві, то "зелений" тариф можна збільшити на 10... Є вона зараз у нас в діючому законі.

Колеги, я би запропонував, давайте.... Вона є, і вона діє. Давайте поставимо тут великий окличний знак і знак питання. І продискутуємо між першим і другим читанням. Домовились?

РЯБЧИН О.М. А я хочу сказати в підтримку цієї норми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона зараз... Ми пропонуємо залишити норму, яка є в діючому законодавстві.

РЯБЧИН О.М. А давайте у кожного будет свое. И от каждый... У нас еще тут законопроект є. Давайте кожен буде... Я хочу в підтримку цієї норми, я підтримую українського виробника для того, щоб вони були. Тому, давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні, шановні колеги, можна... Ідем, ідем на сесію. Зараз буквально 5 хвилин.

Хто за те, щоб залишити до першого читання норму, яка є в діючому законі і між першим і другим читанням подискутувати і, якщо потрібно, відкоректувати, прошу проголосувати. Друзі, дякую.

Далі. Відповідальність за небаланс. Повна після того як внутрішньодобовий ринок буде визнано ліквідним, рішення приймає регулятор, але не пізніше 24-го року. Немає заперечень?

Врегулювання питання строковості технічних умов. Технічні умови всі строкові, діють протягом 3 років, всі. Тепер далі. Ті технічні умови, які уже видані. За 2 роки вони діють...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, якщо ті, які зараз діють технічні умови.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Технічні умови видані суб'єктом господарювання, які за результатами аукціонів набули права на державну підтримку, а чинними на строк виконання такими суб'єктами зобов'язання щодо будівництва введення в експлуатацію 2 роки для "сонця" і 3 роки для ВЕС. Тобто по технічним умовам після проведення аукціону "сонце" потрібно побудувати за 2 роки, "вітер" потрібно побудувати за 3 роки. Якщо не побудував, компанія, яка виграла аукціон, ці технічні умови втрачають сенс.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Шановні колеги! Враховуючи сесію, враховуючи сесію, пропоную додискутувати між першим і другим читанням цю норму. Але те, що технічні умови мають 3 роки і "сонце" має 2 роки на реалізацію, "вітер" – 3 роки реалізація, це в принципі, ну, адекватна норма.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Юрій, будь ласка.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Я лише дозволю собі по техумовах одну фразу оскільки ми розуміємо, що основні власники обленерго в нас вже сьогодні основними будівничими "зеленої" енергетики, то я би хотів все ж таки, щоб ми в законі передбачили певні гарантії, щоб обленерго, які є афілійованими із тими, хто будує, не спекулювали сьогодні на техумовах. Тому що насправді на сьогоднішній день в більшості областей техумови вже видані, нічого не побудовано і ми говоримо, що 2 роки вони мають стримуватись. Якщо вони до введення закону навіть не отримали дозвіл на початок будівельних робіт,

ці всі ТУ мають бути відмінені. І ми повинні в законі прописати контроль, щоби це не було зловживанням, бо інакше до нас на аукціон ніхто не прийде, техумов ніхто не буде мати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хотів би, щоб ви звернули увагу на дві останні позиції в таблиці. Технічні умови, які видані більше ніж 2 роки до того, як буде введений в дію закон, вони діють тільки 2 роки, тільки 2 роки. Тобто, якщо за 2 роки ці технічні умови, які вже є у людей спекулятивні на руках, умовно кажучи, не будуть реалізовані, вони пропадають.

Друга позиція. Якщо технічні умови, отримані протягом двох років до набрання чинності цим законом, вони діють три роки.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Олександр Георгійович, але там є питання, от ви перший пункт не назвали: ті, хто має техумови вже більше 2 років до моменту введення в дію закону, це є 3, 4, 5 років. В мене просте питання, вони взяли 5 років назад, 10 років назад – нічого не побудували. Спекулюють на ринку цими техумовами і корпоративними правами підприємств, на яке це оформлено, тобто практично ми створили спекулятивний ринок. То в мене взагалі пропозиція, якщо людина отримала більше, як два роки назад, технічні умови і на сьогоднішній день не має початок будівельних робіт і не розпочав роботи, взагалі це все відмінити. І це все має бути в ринок. Тому що, вибачте, на ринку спекуляцій дуже багато. Сьогодні в деяких областях неможливо зайти, тому що, якщо ти тільки приходиш, тобі показують десять заявок на ту саму потужність і закінчилася історія.

Тепер, уявіть собі, іноземець, який приїде і буде щось сперечатися. Уявіть собі ті компанії, які мають і обленерго, і хочуть мати "зелену" енергетику в цій області. Скільки вони будуть видавати техумов, вони вже їх всі повидавали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, можна? Юрій, я підтримую.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Тому я б дуже просив, щоб ми навели лад з тими техумовами, які вже видані і якими торгують на ринку, бо це спекуляція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій, але, якщо можна, я запропонував би прийняти зараз за основу цю норму, яка тут є, і її відкоректувати між першим і другим читанням в частині боротьби із спекулянтами. О'кей?

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юра, так тоді сформулюй, тоді сформулюй альтернативу... *(Шум у залі)*

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Я пропоную, дивіться, ну можна зробити хоча б так, щоб десь і Вікторію влаштувало це. Техумови, які отримані 2 роки, вже більше 2 років, до моменту введення закону в дію, вони... і не мають відповідно дозвіл на початок будівельних робіт і роботи не розпочаті, вони завершені, ну, тобто їхня дія припинена, а в кого є хоча б ці документи, тоді в них один рік дії, нехай роблять далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я підтримую.

Але, от єдине, щоб ми його продумали прописати, ну продумати. Давайте між першим і другим читанням. *(Шум у залі)*

_____. Іншу правку.

_____. Шановні колеги, я пропоную погодитися з пропозицією Олександра Георгійовича, підтримати і доопрацювати до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, дивіться. Ні, дивіться, тоді я... *(Шум у залі)*
Шановні колеги...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан, от послухай. Я, наприклад, щиро підтримую пана Чижмаря, ви знаєте, що у нас є законопроект, окремий законопроект про обмеження терміну технічних умов . Тема гаряча, справедлива, і, на жаль, дуже корупційна і спекулятивна – це правда. Але ми тут запропонували ну, якісь обмеження. Давайте їх посилимо, але між першим і другим читанням. Або тоді...

_____. А поставте ще раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, так тоді сформулюйте. Дивіться, технічні умови видані більш ніж 2 роки втрачають чинність? Зараз.

_____. Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, так треба сформулювати.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Ні, є чинними не більше одного року з дня

_____. Колеги...

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Дивіться, Олександрє Георгійовичу, давайте хоча б...
давайте тоді внесемо питання, що, якщо по цим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, то, що ми обмежимо одним роком тоді, чи взагалі ліквідуємо?

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Я вважаю, якщо немає дозволу на початок будівельних робіт, то вони мають бути ліквідовані. Тобто це просто техумови, це документ, який отримали і все. Тому що коли людина зробила дозвіл на початок будівельних робіт, у неї вже є проект, в неї вже експертиза проекту, в неї вже громадські слухання, в неї багато проведено робіт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна я...

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Видно, що людина йшла на те, щоб щось будувати. Якщо вона до цього часу не зробила дозвіл на початок будівельних робіт – це чиста спекуляція. Чиста спекуляція, якщо більше ніж 2 роки до введення в дію закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, позиція зрозуміла? Давайте тоді ми її проголосуємо і підтримаємо, да. Але доручимо пану Чижмарю і робочій групі ну, чисто стилістично сформулювати. О'кей.

Хто за те, щоб прийняти таке рішення, прошу проголосувати. По технічних, ну, тільки що він зачитував, друзі. Дякую.

Хто – проти? Утримався?

ВОЙЦІЦЬКА В.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми з вами дійшли до останньої позиції, до останньої позиції цього законопроекту. Є ще, от Вікторія мені підказує, Михайлівна...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми ж не завершили комітет.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є... Давайте ще одну норму. Одну норму проголосуємо дуже важливу, яка стосується арбітража. Да?

Вікторія Михайлівна, будь ласка, сформулюйте. Це остання позиція і проголосуємо за основу.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я ж не заперечую. Це ж по цьому законопроекту.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Шановні колеги, на останньому засіданні робочої групи ми піднімали питання про те, щоби також ввести інститут міжнародного комерційного арбітражу. Чому? Тому що ми зацікавлені, в тому числі і в тому, щоби приходили міжнародні великі гравці на наш ринок і сприяли збільшенню конкуренції. Тому, з вашого дозволу, це один-єдиний абзац я його зачитаю, дуже, будь ласка, уважно слухайте і сподіваюсь на вашу підтримку.

"За заявою переможця аукціону розподілу квот і підтримки та у відповідності до пункту 2 статті 1 Закону України "Про міжнародний комерційний арбітраж" у договорі куплі-продажу електричної енергії за "зеленим"тарифом між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, що здійснює виробництво електричної енергії з

альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів), а з використанням гідроенергії лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями, передбачається вирішення всіх спорів, що виникають з договору куплі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом або у зв'язку із ним у Міжнародному комерційному арбітражному суді".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я можу поставити цю позицію на... Хто за позицію по міжнародному арбітражу, щоб включити до першого читання, прошу проголосувати. Прощу порахувати.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Два. Хто – утримався?

Шановні колеги, дивіться, ми пройшли... ми пройшли... ми пройшли... ми пройшли ключові позиції. Я ще раз хочу наголосити, у нас з вами буде можливість між першим і другим читанням узгодити, продискутувати і вибрати оптимальне рішення для країни і для споживачів, і для інвесторів. Повірте, що це гаряча і непроста дискусія.

Я хочу поставити на голосування хто за те, щоб у версії, проголосованій тільки що, рекомендувати Верховній Раді у першому читанні прийняти законопроект за основу в першому читанні з поміткою... комітетській (я правильно формулюю, так) з поміткою "д", яку прошу проголосувати і прошу підтримати.

_____. Чекайте-чекайте.

_____. 13.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто – проти?

_____ . 12.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Три. Дякую.

Шановні колеги, ми...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні... ні, тоді... ні, почекайте.

Шановні колеги, шановні колеги, давайте... давайте так: або ми йдемо в зал і завтра збираємося...

_____ . Давайте зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або зараз... або зараз ми розпочинаємо, продовжимо... відверто кажучи, по лічильниках не зовсім коректно у нас є питання серйозне енергетичної безпеки, а як ви... *(Шум у залі)* Хто... *(Шум у залі)*

Шановні колеги, ми завтра зберемося?

_____ . Ні.

_____ . Знову не буде кворуму...

_____ . Давайте в четвер...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так що почекайте. Ні, без обговорення це... ну, як це без обговорення. Давайте так, хто за, щоб продовжити роботу комітету.

Хто за те, щоб провести засідання комітету завтра о 14:30, прошу проголосувати. Завтра о 14:30.

_____. В четвер.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завтра. (*Шум у залі*)

_____. Дев'ять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Десять.

Шановні колеги, я оголошую, що завтра о 14:30 буде продовження засідання роботи комітету.